

Organ	Kollektivtrafiknämnden
Plats	Kollektivtrafikmyndigheten, Ängsgårdsgatan 12, Västerås/Teams
Tidpunkt	Torsdagen den 19 maj 2022
Ledamöter	Tommy Levinsson (S), Ordförande Karolina Myllergård (S) Bengt-Åke Nilsson (L) Magnus Ekblad (C), 1:e vice ordförande Jenny Landernäs (M), 2:e vice ordförande Victoria Kihlström (M) ersätter Gunnar Björnstad, deltar på distans Sven Fallgren (SD)
Ersättare	Mikael Peterson (S), §§ 32-37, deltar på distans Marino Wallsten (S) Ingemar Johansson (L), deltar på distans Anders Johannesson (C), deltar på distans Samuel Stengård (KD) Joakim Öryd (SD), deltar på distans
Övriga	Arne Andersson, förvaltningsdirektör Mohammad Sabet, verksamhetschef Christina Winnieson, ekonomichef Cecilia Skanser, mötessekreterare Linda Nilsson, enhetschef IT- och digitaliseringsstöd, § 37 Anita Norrby Carlsson, enhetschef Planering och utveckling, § 37

§ 32 Fastställande av föredragningslista

Beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs.

§ 33 Föregående protokoll

Anmäls att kollektivtrafiknämndens protokoll från sammanträdet 2022-04-07 justerats i föreskriven ordning.

§ 34 Justering

Beslut

1. Sven Fallgren utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 35 Nästa sammanträde

Beslut

1. Nästa ordinarie sammanträde ska äga rum torsdagen den 22 september 2022 kl 09.00.
2. Ett extra sammanträde äger rum onsdagen den 22 juni 2022 kl 13.00.

§ 36 Delegationsbeslut och anmälningsärenden

- Protokoll över beslut enligt delegation, beslut om färdtjänsttillstånd
- Protokoll över beslut enligt delegation, attestlista
- Revisionsrapport Grundläggande granskning av styrelsens och nämndernas ansvarsutövande 2021, besvaras vid nämndens sammanträde 2022-09-22
- Revisionsrapport Granskning av löpande intern kontroll i redovisningsrutiner och ekonomiadministrativa processer, för kännedom

Beslut

1. Delegationsbeslut och anmälningsärenden läggs till handlingarna.

§ 37 Muntlig information

Arne Andersson, Christina Winnieson och Mohammad Sabet informerar från förvaltningen.

Intäkter: Intäkterna för april 2022 uppgick till 97 % av intäkterna för april 2019.

Flyktingar från Ukraina: 237 av de förladdade kort som tilldelats Västerås stad för utdelning till flyktingar från Ukraina har delats ut till och med den 5 maj.

Förvaltningen för statistik över hur många resor som nyttjas av de utdelade korten.

Framtida bussdepå Västerås: Diskussioner pågår och möjliga alternativ ses över.

Nämnden diskuterar kapacitet och kostnader för investeringar samt tidsaspekten och vikten av att planera framåt.

Prisutveckling Vafab: Vafab önskar kompensation från Svealandstrafiken med anledning av ökade kostnader för inköp av gas. De köper 60 % av gasen och det är gasinköp från Europa som ligger bakom kostnadsökningen. Det påverkar inte årets kostnader men kommer att påverka kostnaderna för 2023.

Nämnden diskuterar vikten av att jämföra kostnader för gas med övriga regioner.

Bränsleprisutveckling och konsekvenser i taxibranschen: Några leverantörer av särskild kollektivtrafik har hört av sig gällande kostnadsökningar med anledning av det stigande bränslepriset. Förvaltningen har undersökt hur övriga regioner hanterat frågan och uppskattar att kostnaden för ekonomisk ersättning skulle uppgå till 3-4 miljoner kronor om bränslepriset ligger kvar på nuvarande nivå. Det kommer finnas möjlighet att dra tillbaka ersättningen om bränslepriset sjunker. Kostnadsökningen kommer att delas med kommunerna, regionen står för cirka 50 %.

Tåg i Bergslagen: Fokus ligger just nu på att stötta framtagande av upphandlingsunderlag.

Mälardalstrafik: MTR har tagit fram en åtgärdsplan gällande produktion, punktlighet och städning, fordonstvätt och klottersanering. Det finns även viss infrastrukturproblematik som har påverkat trafiken.

Nämnden diskuterar att problematiken fortsatt är stor på kort sikt och att resenärer drabbas hårt samt att det är viktigt med god information till resenärerna.

Mälardalstaxan: Arbete pågår med att ta fram ett nytt produktutbud och hitta en lösning mellan enkelbiljett och 30-dagarsbiljett. Förslag som presenterats är en 5/30-biljett, fem resor under en 30-dagarsperiod.

Nämnden diskuterar vikten av att utveckla produktutbudet och locka resenärer och samtidigt värna intäkter.

Upptåget går in i Mälardalstrafik: Den 12 juni går Upptåget in i Mälardalstrafik.

Utredning samverkan Mälardalstrafik och Tåg i Bergslagen: Ågarna i Tåg i Bergslagen, TiB har beställt en utredning gällande samverkan mellan Mälardalstrafik och TiB.

"Blippa" betalkort för biljettköp: Steg 1 genomförs i juni 2022. Då berörs enkelbiljett, kommunbiljett och vuxenpris. Steg 2 sker till hösten 2022 och då berörs även länsbiljett.

Nämnden diskuterar möjligheten att införa capping.

Reklamförsäljning: Hittills i år har reklamförsäljningen uppgått till 1 250 000 kronor, budget för helår är satt till 1 800 000 kronor. Det är fullbokat på bussbaksidorna till och med reklamstoppet den 16 juni.

Järnvägsscollege: Trafikverket har på uppdrag av regeringen utrett bildandet av ett järnvägsscollege för att hantera kompetensförsörjningen inom området. Förslaget har varit ute på remiss och beslut fattas i närtid.

Nämnden diskuterar vilken typ av utbildning det rör sig om, det är en tvåårig YK-utbildning.

App för allmän kollektivtrafik: Tidplanen har justerats flera gånger och nuvarande leverantör har nu meddelat att de inte kommer att kunna leverera alls. Arbete pågår med att se över avtalet.

Verksamhetsrapport för enheten IT- och digitaliseringsstöd

Linda Nilsson berättar bland annat att det pågår rekrytering, översyn av olika typer av samverkan med andra län och avtalsuppföljning med leverantörer. Vidare informerar hon om att en ny integrationsplattform för trafikinformation lanserades den 8 mars. Hon berättar vidare om ett pilotprojekt "E-tjänst för färdtjänst", som komplement till övriga tjänster, samt om pågående förstudier kring nytt biljettsystem och nytt bokningssystem för särskild kollektivtrafik.

Verksamhetsrapport för enheten Planering och utveckling

Anita Norrby Carlsson informerar om genomförda projekt under 2021. Bland annat berättar hon om upphandling och implementering av nytt transportörsavtal, flextrafik Arboga, nytt trafikkoncept med flextrafik och de nya linjerna 14, 15 och 25 i Västerås stad, Resecentrum Västerås, samt byggande av ny bussgata. Vidare redogör hon för antal planerade och inställda turer med buss, genomförda resor, planerade och inställda turer med tåg, hanterade färdtjänstansökningar och besvarade remisser under 2021.

Nämnden diskuterar att tågen ställdes in i mycket högre utsträckning än buss och vikten av att buss finns som komplement till tåg.

Avslutningsvis presenterar Anita Norrby Carlsson en jämförelse av statistik över våld och hot mot förare 2016-2021.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 38 Trafikrambudget 2023

KTM220020

Förslaget till rambudget presenterades vid nämndens förra sammanträde 2022-04-07, § 26.

Christina Winnieson presenterar rambudget per kommun 2023 och återkoppling från kommunerna.

Nämnden diskuterar ökningen av kostnaden för biogas och om det har kommunicerats till kommunerna. Vidare diskuteras återkoppling från kommunerna och vikten av att kommunicera med respektive kommuns myndighetsbrevlåda.

Beslut

1. Redovisat förslag till trafikrambudget för 2023 fastställs.

§ 39 Delårsrapport 1 2022 för Kollektivtrafikförvaltningen

KTM220024

Christina Winnieson redogör för händelser under första tertialet 2022. Resandet uppgår till 81 % och intäkterna 97% av 2019 års nivåer. Vidare redovisar hon mål och indikatorer samt åtgärder och tidplan. Främst noteras positiva tendenser men sjukfrånvaron har ökat.

Nämnden diskuterar den ökade sjukfrånvaron.

Vidare presenterar Christina Winnieson resultat per april i jämförelse med budget. Resultatet är + 3 miljoner kronor. Plusresultatet beror på positivt resultat för Mälardalstrafik. Helårsprognos för 2022 är - 6 miljoner kronor. Det beror främst på ökade transportkostnader för sjukresor och minskade biljettintäkter.

Nämnden diskuterar kvittohantering för sjukresor och om de kostnaderna ingår i redovisningen.

Beslut

1. Delårsrapport 1 2022 för Kollektivtrafikförvaltningen godkänns.

§ 40 Strategi för bränslemix för Västmanlands busstrafik

Ärendet återremitterades vid sammanträdet 2022-04-07, § 30.

Västmanland har idag för busstrafiken en energimix som i huvudsak omfattar biogas. I Västerås stadstrafik kommer från och med 2022 en andel av trafiken även köras via eldrift.

Utifrån den snabba teknikutvecklingen när det gäller elektrifiering samt utifrån utveckling av nya drivmedel som vätgasdrift finns ett behov att ta fram ett kunskapsunderlag som stöd för förvaltningens vägval för framtagning av strategin när det gäller busstrafikens energimix.

Förvaltningen föreslår att framtagning av bränslestrategin för busstrafiken för den allmänna kollektivtrafiken ska föregås av en utredning som omfattar bland annat kunskaps- och marknadsanalys avseende energianvändning inom kollektivtrafiken.

Uppdraget avses att genomföras med stöd av extern konsult med målsättning för leverans under vecka 35.

Nämnden diskuterar vikten av att tydliga alternativ redovisas i förslaget och att det ekonomiska perspektivet behöver breddas och tydliggöras. Vidare diskuteras drivmedelsprioriteringar och komplicerande faktorer.

Beslut

1. Förvaltningsdirektören får i uppdrag att ta fram förslag till strategisk inriktning för bränslemix för busstrafik i Västmanland enligt redovisat förslag.

Protokollsanteckning

Bilaga

Jenny Landernäs och Victoria Kihlström, båda (M), och Samuel Stengård (KD) lämnar protokollsanteckning enligt bilaga.

§ 41 Nämndinitiativ om resenärspanel

KTM220028

Bilaga

Jenny Landernäs och Victoria Kihlström, båda (M), lämnar nämndinitiativ med förslag om att hitta former för närmare dialog med resenärer på ett strukturerat och över tid återkommande sätt enligt bilaga.

Kollektivtrafiknämnden beslutar

1. Förvaltningsdirektören får i uppdrag att bereda frågan och återkomma med förslag till vidare hantering.

§ 42 Övriga frågor

Samuel Stengård (KD) lyfter två frågor:

- Han frågar om 40-kortet fortfarande går att köpa då en resenär har hävdade att det gått att köpa. Förvaltningen ska dubbelkolla det men då produkten är borttagen ska den inte gå att köpa längre.
- Han frågar också om förvaltningen har fått ta del av den analys som har gjorts inför beslut i tekniska nämnden gällande konsekvenser av indragning av bussavgångar till förmån för fler tågavgångar. Förvaltningen har inte fått ta del av analysen.

Vid protokollet

Cecilia Skanser, mötessekreterare

Justerat 2022-06-02

Tommy Levinsson
Ordförande

Sven Fallgren
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på regionens anslagstavla
2022-06-02 intygas:

Cecilia Skanser

Bränslestrategi

Transportsektorn är inne i en mycket intressant teknikutveckling. Drivmedelsfrågan är ett av områdena där utvecklingen är omfattande. Den strategi som tas fram behöver även väga in den svåra balansgången omkring både den tekniska utvecklingen tillsammans med de skenande drivmedelspriserna, och att säkerställa att i händelser av kris och katastrof så kommer bussarna att kunna köras. Detta behövs för att vi inte ska låsa fast oss i lösningar som inte visar sig möjliga att genomföra av ekonomiska eller praktiska skäl över tid.

Omställningen från fossila drivmedel till fossilfria är avgörande för att kunna bidra med vår del till att uppfylla klimatmålen. Resenärer, medarbetare och samarbetspartners ser det som självklart att Region Västmanland på ett ansvarsfullt sätt klarar sin del av omställningen.

För kollektivtrafikens del kör vi redan idag nästan uteslutande på fossilfri biogas. Men fortsatta steg behövs. Hur ska våra fordon drivas i framtiden. Elbussar? Vätgas? Biobränslen? Annat? Redundans, beredskap och säkerhetsfrågor är högt prioriterade.

För vår del är det viktigt att en bränslestrategi faktiskt gör skillnad. Att dokumentet vi tar fram blir användbart av såväl Svelandstrafiken, andra operatörer och för oss själva i de vägval vi ska göra framåt. Strategin ska peka ut riktningen.

I underlaget slår man fast att vecka 35 ska leverans ske med kunskapsunderlag och ett konsultförslag på strategin. Vi anser att för att få en genomarbetad strategi krävs en balans mellan snabbhet och djupanalys. Den politiska behandlingen har att arbeta vidare med det och ta ställning i de strategiska frågorna.

Jenny Landernäs (M), Victoria Kihlström (M) och Samuel Stengård (KD)

Ta vara på resenärers synpunkter

Resenärer återvänder till kollektivtrafiken efter två annorlunda pandemidominerade år. Till del har vissas resevanor ändras. Många av oss jobbar annorlunda än tidigare.

Samtidigt utvecklas kollektivtrafiken med nya tjänster och ny teknik. Vi anser att vi behöver jobba närmare resenärerna, ta vara mer på deras upplevelser och utveckla kollektivtrafiken i samklang med resenärernas behov.

Idag deltar vi i övergripande undersökningar kring resvanor och kundnöjdhet. Ofta blir antalet respondenter i Västmanland begränsade. Vi har som mål i Trafikförsörjningsprogrammet att bryta ner måltal på kommunnivå. Utöver det sker sporadisk dialog med olika grupper eller personer som hör av sig.

Att utveckla närmare kontakt med resenärerna på ett strukturerat sätt anser vi kan vara av värde för att ta tillvara på resenärers synpunkter och upplevelser. Någon form av resenärspanel kan vara en väg att gå. Dialogen kan antingen ske digitalt eller i fysisk form och syftet ska vara att ta tillvara synpunkter, upplevelser och fånga möjligheter till utveckling. Tillsammans med engagerade resenärer kan vi skapa ett forum gemensamt med förvaltning och politik för att förbättra och utveckla kollektivtrafiken i Västmanland.

Med anledning av ovanstående yrkar vi på

Att förvaltningen får i uppdrag att hitta former för närmare dialog med resenärer på ett strukturerat och över tid återkommande sätt

Jenny Landernäs (M)
Victoria Kihlström (M)